

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño de personaxe
DISCIPLINA	Caracterización I
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3 ECTS
CARÁCTER	OBRIGATORIA
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Diego González Valeiras
DOCENTES	Nome e apelidos: Diego González Valeiras Horario titorías: http://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: Departamento de Escenografía S2. Contacto: dgvaleiras@edu.xunta.gal
DESCRIPCIÓN	<p>Introdución ao dominio das ferramentas precisas para o recoñecemento e a análise dos signos que emite o rostro, para a súa adecuación ou modificación en función dos requirimentos do personaxe. Os principios de composición, coñecemento e utilización dos principios de forma, cor e volumen aplicados ao deseño do personaxe.</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non require coñecementos previos
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica constructiva no traballo en equipo.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e pñtese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
----	--

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE		
EE1	Concebir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.	
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.	
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.	
EE5	Estudar para concebir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Valorar e integrar a caracterización como recurso do feito teatral e como parte integrante da configuración do espectáculo teatral.		T2, T6, T7, X3, X6, EE2, EE3
2. Distinguir as funcións e empregar os significados dos elementos e técnicas que se empregan na caracterización.		T2, T7, X5, EE3
3. Coñecer os diferentes materiais, técnicas e posibilidades que ofrece a maquillaxe para teatro.		T1, X1, X6, EE5
4. Aplicar diversas solucións e recursos de caracterización: a maquillaxe como parte do deseño de personaxe.		T2, T6, T7, X3, EE1, EE2
5. Deseñar e elaborar a caracterización dun personaxe: adquirir técnicas fundamentais de maquillaxe escénica.		T1, T2, X3, X1, X6, EE5
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción á caracterización e a maquillaxe	1. Visión global do uso da caracterización en distintos grupos sociais.	2 h.
	2. Maquillaxe nas artes teatrais.	2 h.
2. Materiais e técnicas de aplicación.	1. Uso de materiais para caracterización.	2 h.
	2. O espazo de traballo.	2 h.
	3. Mantemento dos materiais de caracterización.	2 h.
	4. Materiais non frecuentes.	2 h.
3. Caracterización como forma de comunicación	1. Simbología.	2 h.
	2. Introducción á historia da maquillaxe.	2 h.
4. Morfoloxía da cara.	4.1 Tipoloxías de rostro.	2 h.
	4.2 Elementos físicos que compoñen a estrutura do rostro.	2 h.
5. A luz	5.1 Incidencia da luz na maquillaxe.	2 h.
	5.2 Simbología da cor na maquillaxe.	2 h.
6. Maquillaxe social, teatral e	6.1 Diferenzas técnicas de aplicación en diversos medios visuais.	2 h.

cinematográfico.	6.2 Amplificación e distancia.	2 h.
7. Maquillaxe para escena.	7.1 Maquillaxe neutro.	2 h.
	7.2 visagismo e deformación con luces e sombras.	2 h.
8. Posticería e perrucas.	8.1 Tipos e características técnicas.	2 h.
	8.2 Procedementos e aplicación de postizos e perrucas. Deseño personaxe con estes elementos.	2 h.
9. Deseño de personaxe	9.1 Deseño e busca de referentes	2 h.
	9.2 Traballo sobre compañeiro.	4 h.

10. Caracterización e xéneros teatrais.	1. Ferramentas e materiais, coidado e conservación. Aplicación e conservación.	2 h.
	2. Maquillaxe con lápis e sombras: Envellecemento.	2 h.
	3. Maquillaxe con base agua: Teatro Oriental	4 h.
	4. Maquillaxe social e realista: O audiovisual e o realismo escénico.	2 h.
	5. Maquillaxe con base graxa: As Vangardas na pel.	2 h.
	6. Maquillaxe con base alcohol. Artes circenses e maquillaxe resistente.	2 h.
	7. Creación libre empreando las técnicas ya estudiadas	2 h.
	8. FX	
TOTAL SESIÓN		60 h.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	2		2
Exposición maxistral	30		30
Exposición práctico-teórica	4		4
Práctica individual	10	12	22
Práctica colectiva	4	8	12
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais			
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación.	2		2
Presentacións / mostras Actividades de avaliación.	8	10	18
Revisión			
TOTAL	60 h.	30 h.	90 h.
PORCENTAXE	66%	33 %	100 %

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introductorias	Presentación do docente e do programa da materia. Avaliación de expectativas, coñecementos e actitudes.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia, sempre apoiados con imaxes, as bases teóricas e as directrices do traballo a realizar polo estudante.

Traballos de aula	Nos traballos de aula o alumno comeza unha pequena investigación sobre o tema a tratar, co fin de adquirir referencias visuais e finalmente acadar un maior coñecemento. Para este traballo adócanse una sesión o final de cada tema, nos que se lle proporciona material suficiente, tanto en libros, DVD como na internet, para tal labor.
Práctica individual	O alumno debe realizar, mediante a técnica do debuxo e a investigación feita previamente na aula e fora de ela, un debuxo e deseño explicativo da parte do tema que lle é asignado, incluíndo, se fose necesario, calquera referencia visual a modo de aclaración.
Práctica colectiva	O traballo de caracterización realízase sobre outro ou outros compañeiros.
Titorías individuais	Seguimento e orientación, para iso, será necesario un traballo constante na aula e fora dela.
Titorías colectivas	Grazas ao asesoramento, a orientación, a resolución de dúbidas e as correccións pertinentes, o alumno irá desenvolvendo o seu traballo cara un resultado final óptimo.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Seguimento da diversidade e da especificidade de cada proxecto.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inqedanzas que xurdan.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre o personaxe dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe	T1, T2, T6, X1, X3, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	30%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da proposta.	T2, T3, X1, X5, X6, EE1, EE5	10%
Realización dos eXercicios prácticos na aula: técnica, limpeza e coidado do material	EE1, EE2, EE3, EE5	20%
Dossier onde se recollan as prácticas realizadas incluíndo os materiais empregados e describindo os pasos a realizar en cada maquillaxe.	T2, T3, X1, X3, X5	20%
Participación, disciplina á hora de realizar os traballos, actitude na aula, asistencia, puntualidade, e informe de titoría.	T3, T7, X5, X6	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe	T1, T2, T6, X1, X3, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%

Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da proposta.	T2, T7, X1, X5, X6, EE2, EE5	www.esadgalicia.com 20%
---	------------------------------	---

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe	T1, T2, T6, X1, X3, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da proposta.	T2, T7, X1, X5, X6, EE2, EE5	20%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

Delamar, P. (2003): *The complete make-up artist: working in film, fashion, television and theatre*, Northwestern University Press.

J-R Kehoe, V. (2008): Kehoe: *La técnica del maquillaje profesional*, Barcelona, Omega

Langer, A. (1998): *Manual de maquillaje Kryolan: Introducción al maquillaje profesional*, Berlín, Kryolan

Márquez Berrios, J. (1990): *Maquillaje y caracterización*, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión.

Wilkening, A (2008): *El arte del maquillaje y de la caracterización paso a paso*. Madrid, El Drac

10. OBSERVACIÓNS

Os traballos entregaranse en formato pdf vía correo electrónico.

Segundo o protocolo de seguridade actual:

-As prácticas de maquillaxe quedan suspendidas dentro da aula, a excepción das que se permitan facer con mascarilla posta.

-O material empregado será de uso propio do alumnado.

En situación de semipresencialidade ou non presencialidade o desenvolvemento das clases realizarase vía streaming, de non ser posible, o sistema de avaliación pasaría a ser o seguinte:

Ferramenta/Actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo teórico/práctico individual que consiste no deseño de caracterización de cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta.	T1, T2, T6, X1, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo mediante videoconferencia, defensa das ideas propias sobre o aspecto creativo da proposta.	T1, T7, X3, EE1, EE2, EE5	20%